

Sygn. akt I ACa 217/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Edyta Jefimko (spr.)

Sędziowie: SA Przemysław Kurzawa

SO del. Małgorzata Dubinowicz-Motył

Protokolant: protokolant sądowy Sylwia Andrasik

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2017r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P.

przeciwko Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o stwierdzenie bezskuteczności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 11 sierpnia 2016 r., sygn. akt XVI GC 246/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu apelacyjnym.

Przemysław Kurzawa Edyta Jefimko Małgorzata D.-M.

Sygn. akt I ACa 217/17

UZASADNIENIE

Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o.o. w P. wniósł, na podstawie art. 127 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - prawo upadłościowe (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 2171, z późn.zm.), dalej powoływanej jako „p.u.” o ustalenie bezskuteczności czynności prawnej w stosunku do masy upadłości polegającej na rozporządzeniu majątkiem spółki Przedsiębiorstwo Budowlane (...) na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej w dniu 14 października 2010 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Budowlanym (...) jako cedentem oraz Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym (...) sp. z o.o. w W. jako cesjonariuszem. Uzasadniając swoje stanowisko syndyk wskazał, że wartości wierzytelności przeniesionej na cesjonariusza w rażącym stopniu przewyższa wartość długu spółki (...).

W odpowiedzi na pozew PHU (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie wskazał, że umowa cesji stanowiła zabezpieczenie bezspornych wierzytelności spółki (...) wobec spółki (...) wynikających z umowy nr (...) z dnia 26 sierpnia 2008 r. wraz z należnymi odsetkami i wszelkimi kosztami, dlatego nie może znaleźć zastosowania. art. 127 ust. 1 p.u., ewentualnie może mieć zastosowanie art. 127 ust. 3 p.u. W takim jednak przypadku należy mieć na uwadze, że umowa została zawarta niemal rok przed ogłoszeniem upadłości, a nadto zabezpieczony dług był już wówczas wymagalny. Ponadto warunki umowy cesji nie były rażąco niekorzystne dla interesów firmy (...).

Wyrokiem z dnia 3 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo w całości. Apelację od tego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżając go w całości. Na skutek rozpoznania apelacji Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 2 grudnia 2015 r. uchylił wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając do rozstrzygnięcia kwestię w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że apelacja powoda jest zasadna, ale tylko w części. Trafny okazał się bowiem zarzut apelacji który kwestionował stanowisko Sądu I instancji o braku po stronie powodowej interesu prawnego w ustaleniu bezskuteczności umowy przelewu wierzytelności z dnia 14 października 2010 r., zawartej między stronami postępowania. Sąd odwoławczy przesądził, że powód posiada interes prawny w żądaniu ustalenia bezskuteczności przelewu wierzytelności w oparciu o art. 189 k.p.c. Nakazał Sądowi Okręgowemu, aby przy ponownym rozpoznaniu sprawy, zbadał, czy zawarta umowa cesji miała charakter czynności rozporządzającej, czy stanowiła czynność zabezpieczającą, a następnie ustalił czy zostały spełnione przesłanki do uznania umowy przelewu za czynność bezskuteczną w stosunku do masy upadłości.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2016 r.:

1. stwierdził bezskuteczność w stosunku do masy upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. cesji wierzytelności zawartej w dniu 14 października 2010 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Budowlanym (...) sp. z o. o. z siedzibą w P., a Przedsiębiorstwem Handlowo-Uslugowym (...) sp. z o. o. z siedzibą w W., której przedmiotem była wierzytelności w wysokości 1 869 477 zł netto plus podatek VAT przysługująca Przedsiębiorstwu Budowlanemu (...) w stosunku do (...)z siedzibą w P. z umowy z dnia 12 sierpnia 2010 r.;

2. zasądził od Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) kwotę 14 417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy wydał na podstawie następujących ustaleń faktycznych i wniosków.

Na podstawie umowy nr (...) z dnia 26 sierpnia 2010 r. (...) jako zamawiający stał się dłużnikiem w stosunku do wykonawcy umowy – PHU (...) sp. z o.o. w W.. Dnia 14 października 2010 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Budowlanym (...) jako cedentem a PHU (...) jako cesjonariuszem zawarta została umowa przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność przysługująca wędentowi wobec (...) z siedzibą w P. w wysokości 1 869 447 zł netto plus VAT wynikająca z umowy zawartej w dniu 12 sierpnia 2010 r. Na podstawie umowy cesji cedent przeniósł na cesjonariusza ww. wierzytelność wraz z wszelkimi prawami z nią związanymi, oświadczając, że na podstawie umowy (...) z dnia 26 sierpnia 2010 r. jest zobowiązany zapłacić na rzecz cesjonariusza (pозwanego) kwotę 1 074 302 zł 47 gr. brutto. Na powyższe okoliczności Cesjonariusz wyraził zgodę i oświadczył, że przyjmuje wierzytelność w wysokości 1 869 447 zł netto + VAT jako zapłatę za sprzedaż. Dodatkowo strony postanowiły, że w przypadku zapłaty przez (...) na rzecz cedenta kwoty 1 869 447 zł netto plus VAT, na jaką opiewała przelana wierzytelność, cedent niezwłocznie przeleje otrzymaną kwotę na rzecz cesjonariusza. W piśmie datowanym na 13 czerwca 2011 r. (...) wezwał Przedsiębiorstwo Budowlane (...) do zapłaty kwoty 1 074 302 zł 47 gr. z tytułu wykonania umowy nr (...) wraz z ustawowymi odsetkami w terminie 14 dni. W wezwaniu podkreślono, iż cedent ponosi odpowiedzialność względem nabywcy za przysługiwanie mu wierzytelności, a nadto na podstawie umowy cesji została przyjęta przez cedenta odpowiedzialność za wypłacalność (...) jako dłużnika wierzytelności. W dniu 7 października 2011 r. do Sądu Rejonowego w Nowym Sączu wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) w P.,

obejmującej likwidację jej majątku. Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Nowy Sączu, V Wydział Gospodarczy ogłosił upadłość Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o.o. w P. obejmującą likwidację jej majątku. PHU (...) w piśmie z 31 lipca 2012 r. skierował się do (...) wezwaniem do zapłaty kwoty 1 074 302 zł 47 gr.

Podstawą poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych były złożone przez strony dowody z dokumentów, w szczególności umowa cesji wierzytelności z dnia 14 października 2010 r. i umowa nr (...) z dnia 26 sierpnia 2010 r., których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku procesu.

Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę pozwaną na rozprawie w dniu 28 lipca 2016 r., jako spóźnione. Pozwany otrzymał odpis wyroku Sądu Apelacyjnego dnia 9 lutego 2016 r., zarządzeniem z dnia 18 marca 2016 r. Sąd Okręgowy wyznaczył termin rozprawy na dzień 28 lipca 2016 r., o czym została powiadomiona strona pozwana (pełnomocnik) dnia 26 kwietnia 2016 r. W związku z powyższym, składanie wniosków dowodowych, (dodatkowo po 3 latach od rozpoczęcia procesu), na ostatniej rozprawie, przed zamknięciem przewodu sądowego, w sytuacji gdy strona pozwana posiada wiedzę znacznie wcześniej, o kierunku w którym zmierza postępowanie i okolicznościach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Powołując się na art. 217 § 2 k.p.c. strona nie uprawdopodobniła, że oddalonych wniosków dowodowych nie zgłosiła we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Zdaniem Sądu uznał, że strona powodowa miała wystarczająco dużo czasu na zgłoszenie zarzutu nieistnienia wierzytelności będącej przedmiotem umowy przelewu, jak również wniosków dowodowych na okoliczność charakteru tej umowy.

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo było w całości uzasadnione.

Art. 127 ust. 1 p.u. (zarówno w brzmieniu poprzednim jak i aktualnym od dnia 1 stycznia 2016 r.) stanowi, że bezskuteczne w stosunku do masy upadłości są czynności prawne dokonane przez upadłego w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, którymi rozporządził on swoim majątkiem, jeżeli dokonane zostały nieodpłatnie albo odpłatnie, ale wartość świadczenia upadłego przewyższa w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego przez upadłego lub zastrzeżonego dla upadłego lub dla osoby trzeciej.

Powód wniósł o ustalenie bezskuteczności w stosunku do masy upadłości czynności upadłego polegającej na przeniesieniu na rzecz pozwanej spółki wierzytelności przysługującej upadłemu w stosunku do (...) z siedzibą w P. w kwocie 1 869 447 zł netto plus VAT, wskazując że czynności ta została dokonana w ciągu roku przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości a wartość świadczenia upadłego przewyższa w rażącym stopniu wartość świadczenia jego kontrahenta.

W art. 127 ust. 1 p.u. ustawodawca określił czynności prawne upadłego podlegające ocenie na podstawie tego przepisu w sposób ogólny, przez odwołanie się do pewnych ich cech, nie zaś do nazwy rodzajowej. Przepis ten ma zatem zastosowanie do wszystkich tych czynności upadłego, których skutkiem było rozporządzenie jego majątkiem, o ile dokonane zostało nieodpłatnie albo odpłatnie, jeśli wartość świadczenia upadłego przewyższała w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego na jej podstawie przez upadłego lub zastrzeżonego dla upadłego albo osoby trzeciej.

Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu treści umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy stronami doszedł do przekonania, że powyższa umowa miała charakter rozporządzający. Dokonując oceny charakteru tej umowy Sąd opierał się jedynie na jej brzmieniu, wobec braku innych dowodów mogących pomóc w interpretacji jej postanowień. Podkreślił, że co do zasady umowa przelewu wierzytelności ma charakter rozporządzający, albowiem zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego (art. 510 k.c.) umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły.

Analiza treści umowy doprowadziła Sąd do wniosku, że jej celem było przeniesienie całej wierzytelności należnej w stosunku do spółki prawa hiszpańskiego na rzecz cesjonariusza (a nie tylko wierzytelności do wysokości należnej stronie pozwanej od upadłego w kwocie 1 074 302 zł 47 gr., o czym świadczyły następujące postanowienia umowy. W § 2 umowy pozwany oświadczył (cesjonariusz), że przyjmuje przekazaną wierzytelność jako zapłatę za sprzedaż, o

której mowa w § 1 umowy. Nadto upadły zobowiązał się do niezwłocznego zawiadomienia dłużnika tj. (...) o zmianie wierzyciela, o zawarciu przedmiotowej umowy, o nowym miejscu spełnienia świadczenia oraz o numerze konta pozwanego, na które należy spełnić świadczenie (§ 5 ust. 1 i 2). Sąd Okręgowy wskazał, że (...) był zobowiązany do przelania całej kwoty wierzytelności przysługującej mu w stosunku do spółki prawa hiszpańskiego (kwota opiewająca na ponad 2 mln zł), a nie tylko kwoty należnej z tytułu umowy nr (...) w wysokości 1 074 302 zł 47 gr. na rzecz spółki (...), gdyby ta trafiła na jego konto, a nie na konto pozwanego (§ 6).

O odmiennym charakterze zawartej umowy nie mógł świadczyć zapis § 4 ust. 1, zgodnie z którym „Cedent przelewa na rzecz Cesjonariusza wierzytelność określoną w § 2 ust. 1 umowy wraz ze wszelkimi prawami z nią związanymi jako zabezpieczenie zapłaty, o której stanowi § 1 umowy”, albowiem w drugiej części zacytowanego zdania jest mowa o tym, że „Cesjonariusz na powyższe wyraża zgodę i przyjmuje wierzytelność opisaną w § 2 ust.1 umowy jako zapłatę za sprzedaż opisaną w § 1 umowy”, co z kolei wskazuje na przyjęcie przez pozwanego zapłaty od upadłego w formie przelewu wierzytelności.

Sąd Okręgowy odniósł się do treści pisma z dnia 13 czerwca 2011 r. skierowanego do upadłego, albowiem wynikało z niej, że pozwany traktował umowę przelewu wierzytelności jako umowę rozporządzającą. W szóstym akapicie można bowiem przeczytać „Jako zbywca wierzytelności (Cedent) ponosicie Państwo względem nabywcy (Cesjonariusza) odpowiedzialność za to, że wierzytelność Wam przysługuje vide art. 516 Kodeksu cywilnego.”. Zacytowane zdanie jednoznacznie wskazywało na to, że na skutek zawarcia umowy z dnia 14 października 2010 r. doszło do przeniesienia wierzytelności na rzecz pozwanego. Powyższe znajdowało odzwierciedlenie w fakcie, iż pozwany uznając rozporządzający skutek przelewu zwracał się bezpośrednio do (...) o zapłatę całej przelanej na jego rzecz wierzytelności.

Ponadto w umowie brak było zapisów (poza jednym) mogących przemawiać za zabezpieczającym charakterem umowy oraz informacji mówiących o tym, co stałoby się gdyby (...) zapłacił (...)owi wymagalne roszczenie z własnych środków. Przede wszystkim nie uregulowana została sytuacja dotycząca zwrotnego przelania wierzytelności na rzecz (...), jak również warunku rozwiązującego stosunek pomiędzy stronami, co mogłoby wskazywać na skutek zabezpieczający umowy. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, że w wyniku zawarcia umowy w dniu 14 października 2010 r. doszło do przelania wierzytelności na rzecz pozwanego.

Wychodząc, z założenia, że umowa miała charakter rozporządzający, Sąd musiał ustalić, czy zaistniały przesłanki do uznania jej za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości w oparciu o przepis art. 127 ust. 1 p.u. W związku z brzmieniem wspomnianego przepisu, aby uznać czynność prawną upadłego dokonaną w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości należało wykazać rozporządzenie majątkiem przez upadłego oraz to, że wartość świadczenia upadłego przewyższała w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego przez osobę trzecią.

Zdaniem Sądu powyższe okoliczności zostały wykazane przez powoda, albowiem umowa z dnia 14 października 2010 r. miała charakter rozporządzający a wartość wierzytelności przeniesionej przez (...) na rzecz (...) była rażąco wyższa aniżeli kwota do której zapłaty był zobowiązany upadły. Jak wskazano upadły był zobowiązany do zapłaty na rzecz pozwanego kwoty w wysokości 1 074 302 zł 47 gr. brutto Natomiast kwota która została przelana przez powoda na rzecz pozwanego to 2 299 419 zł 81 gr. brutto. Powyższa kwota stanowiła sumę netto przelanej wierzytelności w wysokości 1 869 447 złotych + podatek VAT w wysokości 23 % co daje kwotę 429 972 zł 81 gr. Kwota przelana na rzecz cesjonariusza jest ponad dwukrotnie większa od zobowiązania upadłego w stosunku do pozwanego , co stanowiło przesłankę do uznania, że była to kwota rażąco wygórowana w stosunku do świadczenia, do którego spełnienia zobowiązany był upadły. Nadto czynność została dokonana w ciągu roku przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...), (co miało miejsce dnia 7 października 2011 r.). Mając za podstawę powyższe obliczenia i treść art. 127 p.u. Sąd uznał, że doszło w sprawie do rażącej dysproporcji między tymi wierzytelnościami, zatem spełnione zostały przesłanki do uznania, że czynność prawna z dnia 14 października 2010 r. jest bezskuteczna w stosunku do masy upadłości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i obciążył nimi stronę pozwaną jako przegrywającą.

Apelację od powyższego wyroku złożyło Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowe (...) sp. z o.o. w W., zaskarżając orzeczenie Sądu Okręgowego w całości na podstawie następujących zarzutów:

1/ naruszenia prawa materialnego:

-przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 127 ust. 1 p.u. poprzez błędne przyjęcie przez Sąd, iż umowa cesji była czynnością rozporządzającą, a nie czynnością zabezpieczającą realną i wymagalną wierzytelność Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego (...) sp. z o.o. w stosunku do Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o.o., w sytuacji, gdy nie doszło do żadnego przelania (zapłacenia) 2 299 419 zł 81 gr., ani innej kwoty, a jedynie umowa cesji zabezpieczała wierzytelności pozwanego w stosunku do spółki (...), w tym roszczenia o odsetki i przyszłe roszczenia, w przypadku gdyby (...) ich nie zapłacił,

-art. 127 ust. 3 p.u., który stanowi *lex specialis* w stosunku art. 127 ust. 1 p.u. poprzez błędną jego wykładnię i niezastosowanie, co skutkowało przyjęciem przez Sąd, iż umowa cesji była czynnością rozporządzającą, a nie czynnością zabezpieczającą realną i wymagalną wierzytelność Przedsiębiorstwa Handlowo - Usługowego (...) sp. z o.o. w stosunku do Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o.o.,

-art. 127 ust. 1 p.u., w sytuacji gdy termin (początek do dokonania zabezpieczenia w postaci cesji) był znacznie dłuższy, bo bez mała minął rok do dnia zgłoszenia wniosku o upadłość, a sam dług był już wymagalny, co powinno wykluczać już jakiegokolwiek roszczenie powoda na podstawie przepisów prawa upadłościowego, w brzmieniu obowiązującym na dzień dokonania cesji, na zabezpieczenie wykonania zobowiązania przez upadłego, a co za tym idzie powinno skutkować oddaleniem powództwa jako złożonego bez podstawy prawnej określonej w ustawie,

-art. 5 k.c. w sytuacji gdy pozwany podnosił, iż nie tylko nie otrzymał od powoda 1 074 302 zł 47 gr. tytułem zapłaty za wykonane prace budowlane i dlatego kwotę wraz z odsetkami według prawa upadłościowego zgłosił jako wierzytelność syndykowi, a także z uwagi na okoliczność, iż (...) nie uznał cesji i odmówił zapłaty kwoty z cesji (o czym świadczą przedłożone w sprawie dowody z korespondencji i brak dowodów na okoliczności przeciwne ze strony powoda), zaś przedmiotowy deklaratoryjny wyrok otwiera powodowi drogę do wytoczenia powództwa o zapłatę kwoty z cesji (pomimo iż pozwany jej nie otrzymał), o czym Sąd powinien wiedzieć z zebranego materiału dowodowego i uwzględnić tę okoliczność, a co a tym idzie przyjąć, że takie postępowanie powoda jest nadużyciem prawa podmiotowego, w sposób sprzeczny nie tylko ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa, lecz również z zasadami współzycia społecznego,

-art. 6 k.c.,

a)który stanowi, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, w sytuacji gdy powód nie udowodnił (nie wskazał żadnych dowodów), że miała miejsce jakakolwiek czynność rozporządzająca (tj. że przedmiotowa kwota wyszła z majątku (...) lub do niego nie wpłynęła, a powinna), iż doszło do przelania przez (...) na rzecz Spółki (...) nie tylko kwoty 2 299 419 zł 81 zł, ale jakiegokolwiek kwoty pieniężnej, a pozwany cały czas stał na stanowisku, iż nie otrzymał od (...) żadnej kwoty pieniężnej, co było i jest zgodne z prawdą, oraz materiałem dowodowym, a Sąd orzekając faktycznie przerzucił ten ciężar dowodowy na pozwanego, nie wymagając dowodów od powoda na okoliczność faktycznego „przelania” 2 299 419 zł 81 gr.

b)w sytuacji, gdy syndyk masy upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w ogóle nie udowodnił (wykazał), iż ma jakiegokolwiek roszczenie przeciwko (...) o zapłatę kwoty z cesji, a Sąd orzekając faktycznie przerzucił ten ciężar dowodowy na pozwanego, że to pozwany nie udowodnił, iż syndyk nie ma takich roszczeń.

2.naruszenia przepisów prawa procesowego:

-art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nierozważenie wszechstronne zebranego materiału dowodowego oraz błędy w ustaleniach faktycznych, tj. :

a) wybiórczą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zwłaszcza poprzez faktyczne pominięcie braku dowodu po stronie powoda, iż nastąpiły negatywne skutki czynności prawnych upadłego (umowa cesji), które miałyby polegać na uszczupleniu jego majątku, w sytuacji gdy powód tego nie udowodnił, a na nim spoczywał ciężar dowodu,

b) błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez stwierdzenie, że kwota, która została przelana na rzecz pozwanego to 2 299 419 zł 81 gr., w sytuacji gdy pozwany nie otrzymał tej kwoty ani żadnej innej od (...) co podnosił wielokrotnie w toku procesu, oraz w sytuacji gdy powód nie przedstawił jakichkolwiek dowodów o rzekomym przelaniu, czyli zapłaceniu tej kwoty przez (...),

c) błędną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, iż kwota rzekomo przelanej wierzytelności to 2 299 419 zł 81 gr. na którą się składają 1 869 447 zł plus podatek VAT w wysokości 23 % co daje kwotę 429 972 zł 81 gr., podczas gdy umowa cesji wierzytelności nie określa stawki podatku VAT (vide § 2 ust. 1), zaś kwota którą zabezpieczała cesja to 1 074 302 zł 47 gr. brutto, w tym stawka VAT w wysokości 7 %, a więc niewyjaśnienie podstawy zarówno prawnej jak i faktycznej przyjęcia stawki podatku VAT w wysokości 23 %, a co za tym idzie nie tylko błędne ustalenie kwoty z cesji, ale też przyjęcie błędnej kwoty przedmiotu sporu,

d) błędną i jednostronną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez błąd w ustaleniach i przyjęcie, że kwota „przelana” na rzecz cesjonariusza jest ponad dwukrotnie większa od zobowiązania pozwanego, co stanowi przesłankę do uznania, że jest to kwota rażąco wygórowana w stosunku do świadczenia do którego zobowiązany był upadły, w sytuacji gdy zasadą stosowaną w obrocie gospodarczym (i np. bankowym) jest ustalenie zabezpieczenia na większą i to znacznie kwotę, niż wynosi kwota zobowiązania, którego wykonanie zabezpiecza ta kwota, gdyż zabezpiecza się również odsetki, w tym jeszcze niewymagalne oraz inne koszty, których na dzień dokonania zabezpieczenia strony nie są w stanie określić lub określić w sposób precyzyjny (np. koszty dochodzenia roszczeń),

e) błędną i jednostronną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez błąd w ustaleniach, że kwota przelana na rzecz cesjonariusza jest ponad dwukrotnie większa od zobowiązania pozwanego, co stanowi przesłankę do uznania, że jest to kwota rażąco wygórowana w stosunku do świadczenia do którego zobowiązany był upadły, w sytuacji gdy kwota netto z umowy cesji została określona na 1.869.447 zł (plus VAT ale 7 % nie 23 %), a z tytułu niezapłaconego zobowiązania przez spółkę (...) w kwocie 1 074 302,80 zł odsetki na dzień złożenia apelacji to już kwota 812 016 zł 50 gr., gdyż cesja zabezpieczała również zobowiązania odsetkowe i takiej kwoty odsetek pozwany mógłby dochodzić ma dzień apelacji, gdyby nie upadłość powoda, co razem daje kwotę 1.886.319 zł 30 zł, przez co już samo porównanie tych kwot przeczy ustaleniu Sądu (w tym przyjęciu w sposób bezpodstawny stawki VAT 23%), że jest to kwota dwukrotnie przewyższająca zobowiązania pozwanego,

f) błędną i jednostronną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez nieuprawnione dokonanie przez Sąd jednostronnej wykładni § 4 ust. 1 i § 2 ust. 1 umowy cesji wierzytelności, iż nie jest to umowa zabezpieczająca, bez odniesienia do § 8 tej umowy, a jednocześnie jeżeliby miała być to nawet zapłata za sprzedaż (za roboty budowlane) na podstawie umowy nr (...) z dnia 26 sierpnia 2008 r., to terminy zapłaty zostały określone (wpisane) w tej umowie i przede wszystkim w fakturach VAT i ostatni z tych terminów z nich upłynął w dniu 30 lipca 2010 r., co również nie daje podstawy do zastosowania art. 127 ust. 1 p.u.

g) błędną i jednostronną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez pominięcie przez Sąd istotnej treści § 8 umowy cesji wierzytelności, zgodnie z którą to po zapłaceniu przez dłużnika (...) na rzecz cesjonariusza kwoty, o której stanowi § 2 ust. 1 umowy, cesjonariusz miał obowiązek zwolnić niezwłocznie cedenta z jego zobowiązania wynikającego z umowy nr (...) na tę kwotę, co jednoznacznie wskazuje, iż cesja z tej umowy była ustanowiona na zabezpieczenie wymagalnych zobowiązań (długu) upadłego w stosunku do pozwanego,

g) nieustalenie (określenie) przez Sąd w w/w wyroku kończącym postępowanie w pierwszej instancji wysokości opłaty sądowej (ostatecznej) na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sytuacji, gdy określenie wysokości opłaty sądowej ma istotne znaczenie (dla przedmiotu zaskarżenia), gdyż zgodnie np. z dyspozycją art. 13 ust. 1 u.k.s.c. opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe i wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia lub pobiera się inną opłatę tj. podstawową, stałą lub tymczasową, zaś sam wyrok Sądu ma charakter deklaratoryjny nie zasądający konkretne roszczenie (konstytutywny).

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o :

1.zmianę orzeczenia w całości i zasądzenie tak jak w odpowiedzi na pozew,

ewentualnie :

2.uchylenie orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Przystępując do oceny zarzutów naruszenia przepisów procedury cywilnej należy przypomnieć, że zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego tylko wtedy mogą zostać uznane przez Sąd II instancji za skuteczne, gdy wskazane naruszenie cechuje się kauzalnością. Oznacza to, że Sąd odwoławczy musi stwierdzić istnienie związku przyczynowego pomiędzy naruszeniem przepisu proceduralnego a treścią orzeczenia. Tego rodzaju związku nie ma potrzeby wyjaśniać tylko wtedy, gdy zachodzi naruszenie przepisów obwarowanych rygorem nieważności (W. Siedlecki, Uchybienia procesowe w sądowym postępowaniu cywilnym, Warszawa 1971, s. 21 i n. oraz tenże, Nieważność procesu cywilnego, Warszawa 1965, s. 112). Apelujący istnienia takiego związku nie wykazał.

Oczywiście bezzasadne są zarzuty odnoszące się do nieustalenia przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku wysokości opłaty ostatecznej. Przepis art. 15 u.k.s.c. dotyczy opłaty tymczasowej i opłaty ostatecznej. W tym przypadku określenie wysokości opłaty obejmuje dwa stadia: pierwsze polega na ustaleniu opłaty tymczasowej, a drugie - ustaleniu opłaty ostatecznej. Opłata tymczasowa może być stosowana wyłącznie w tych sprawach, w których nie da się ustalić wartości ich przedmiotu. Może to dotyczyć zarówno pisma wszczynającego postępowanie (pozewu, w którym nie da się określić wartości przedmiotu sporu), jak też innego pisma podlegającego opłacie (np. apelacji, w której nie jest możliwe wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia). Jeżeli bowiem wartość tę da się ustalić, to jest pobierana opłata stosunkowa (szerzej: M. Trzepiński, Wartość przedmiotu sprawy w postępowaniu cywilnym, PS 1998, nr 7-8, s. 142; P. Filipiak, Opłata tymczasowa w sprawach cywilnych, M. Praw. 2008, nr 7, s. 385), a w konsekwencji zbędne jest ustalanie przez Sąd wysokości opłaty ostatecznej. W rozpoznawanej sprawie nie istniały podstawy do pobierania opłaty tymczasowej, ponieważ powód już w pozwie wskazał wartość przedmiotu sporu na kwotę 2 280 725 zł 34 gr., a po drugie zgodnie z art. 132 ust. 2 p.u. zarówno pozew, (jak i ewentualna) apelacja syndyka są wolne od opłat.

Apelujący zarzucał Sądowi Okręgowemu, iż ten nieprawidłowo ustalił treść umowy cesji wierzytelności z dnia 14 października 2010 r. Ustalenie istnienia pomiędzy stronami stosunku prawnego określonej treści (ustalenie treści oświadczeń woli) należy do ustaleń faktycznych, a określenie charakteru stosunku prawnego łączącego strony należy do materialnoprawnej sfery rozstrzygnięcia, w tym również określenie, jakie znaczenie należy przypisać oświadczeniom o określonej treści (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 lutego 2005 r., IV CK 492/04, LEX nr 177275; z dnia 8 kwietnia 2003 r., IV CKN 39/01, LEX nr 78893; z dnia 30 marca 1998 r., III CKN 451/97, LEX nr 50536; z dnia 12 grudnia 2002 r., V CKN 1603/00, LEX nr 75350; z dnia 7 marca 2003 r., I CKN 86/01, LEX nr 80248; z dnia 22 marca 2006 r., III CSK 30/06, LEX nr 196599 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 listopada 2016 r., I ACa 1915/15, Lex nr 2196150). Zatem określenie, jak dana osoba się zachowała, jakie słowa wypowiedziała, jakie gesty wykonała, należy do sfery ustaleń faktycznych zwalczanych za pomocą zarzutów naruszenia

prawa procesowego. Zakwalifikowanie natomiast, jakie znaczenie prawne przypisać temu zachowaniu, słowom i gestom, czy czynnościom należy do sfery stosowania prawa materialnego, za pomocą reguł wykładni określonych w art. 65 k.c.

Nietrafnie Sąd I instancji stwierdził, iż pozwany zwracał się bezpośrednio do (...) o zapłatę całej przelanej na jego rzecz wierzytelności, w sytuacji gdy z treści wezwania pozasądowego do zapłaty z dnia 13 czerwca 2011 r. (k.67-68) wynika, iż dotyczyło ono jedynie kwoty 1 074 302 zł 47 gr., a przedmiotem przelewu była przecież kwota 1 869 447 zł netto plus podatek VAT. Jednak w ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczność, iż cesjonariusz faktycznie domagał się od dłużnika zapłaty tylko części wierzytelności, którą nabył w drodze cesji, nie mogła mieć decydującego znaczenia dla kwalifikacji rodzaju czynności prawnej dokonanej w dniu 14 października 2010 r.

Strona pozwana zakwestionowała również ustalenie Sądu I instancji w zakresie wysokości należnego podatku VAT naliczonego od świadczenia przysługującego Przedsiębiorstwu Budowlanemu (...) od (...) z siedzibą w P., na podstawie umowy z dnia 12 sierpnia 2010, którą Sąd przyjął na kwotę 23 %, a nie 7 %. Ponieważ do akt sprawy nie został złożony dokument w postaci tej umowy Sąd Apelacyjny nie dysponował materiałem procesowym, aby poczynić ustalenia w tym zakresie. Nawet jednak gdyby faktycznie, jak twierdzi skarżący, stawka podatku VAT wyniosła 7%, w konsekwencji czego wartość przelanej wierzytelności wynosiłaby, nie 2 299 419 zł 81 gr. (na którą się składają 1 869 447 zł plus podatek VAT w wysokości 23 %, co stanowi kwotę 429 972 zł 81 gr.), jak ustalił Sąd Okręgowy, ale 2 000 308 zł 29 gr. (1 869 447 zł plus podatek VAT w wysokości 7 %, co stanowi kwotę 130 861 zł 29 gr.), to i tak zachodziłaby dysproporcja wartości świadczeń stron umowy z dnia 14 października 2010 r.

Wartość wzajemnych świadczeń cedenta i cesjonariusza należy badać według stanu na dzień zawarcia umowy przelewu wierzytelności, zatem odwoływanie się przez pozwanego do wartości należnych mu odsetek na datę wniesienia apelacji nie ma znaczenia.

W dniu zawarcia umowy cesji Przedsiębiorstwo Budowlane (...) było zobowiązane do zapłaty na rzecz Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym (...) sp. z o.o. w W. łącznie 1 152 850 zł (w tym kwoty 1 074 302 zł 47 gr. brutto oraz odsetek ustawowych za opóźnienie w wysokości 78 547 zł 53 gr. (naliczanych od kwoty 307 248 zł 89 gr., termin zapłaty 29 stycznia 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. - 28 233 zł 23 gr. – faktura VAT k- 69, od kwoty 216 998 zł 14 gr., termin płatności 28 marca 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. - 15 380 zł 11 gr. - faktura VAT k-71, od kwoty 275 346 zł 85 gr., termin płatności 28 lutego 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. -22 261 zł 60 gr. - faktura VAT k-70, od kwoty 137 577 zł 39 gr., termin płatności 30 kwietnia 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. - 8 183 zł 03 gr. - faktury VAT k-72 i 73, od kwoty 12 091 zł, termin płatności 2 czerwiec 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. - 577 zł 06 gr. - faktura VAT k-74, od kwoty 49 401 zł 90 gr., termin płatności 30 czerwca 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. - 1 865 zł 09 gr. -faktury VAT k-75 i 76 i od kwoty 75 638 zł 30 gr., termin płatności 30 lipca 2010 r., odsetki na dzień 14 października 2010 r. - 2 047 zł 41 gr. faktura VAT k-77).

Wartość długu Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) w stosunku do Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego (...) sp. z o.o. w W. stanowiła zatem około 57% wartości przelanej na rzecz cesjonariusza wierzytelności.

Nie naruszył Sąd Okręgowy art. 65 § 2 k.c., kwalifikując umowę przelewu wierzytelności, zawartą w dniu 14 października 2010 r., jako umowę rozporządzającą. Cechą wyróżniającą czynności rozporządzającej jest jej skutek, polegający na wywołaniu bezpośrednich i zarazem negatywnych zmian w majątkowych prawach podmiotowych osoby (fizycznej lub prawnej) dokonującej rozporządzenia. Za rozporządzenie uznaje się przeniesienie, obciążenie, ograniczenie lub zniesienie prawa podmiotowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia .29 listopada 2012 r., V CSK 6/12, LEX nr 128905).

Apelujący twierdzi, że zawarta w dniu 14 października 2010 r. umowa była umową przelewu wierzytelności na zabezpieczenie, a nie umową rozporządzającą daną wierzytelnością. O charakterze umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyroku z dnia 13 maja 2011 r., V CSK 360/10, LEX nr 1102269, wynika z niego, że przewłaszczenie jest czynnością rozporządzającą, prowadzącą do nabycia własności przewłaszczanej rzeczy lub prawa przez wierzyciela zabezpieczanej w ten sposób wierzytelności, a dochodzi do

niego już z chwilą zawarcia umowy (art. 155 § 1 k.c.). Intencją jej stron nie jest jednak przeniesienie własności rzeczy lub wierzytelności celem zaspokojenia zobowiązania z innej umowy i przyjęcie przez wierzyciela świadczenia w postaci rzeczy lub wierzytelności na poczet tego długu, lecz jedynie zabezpieczenie zaspokojenia wierzytelności wynikającej z tej innej czynności przez zagwarantowanie jej wierzycielowi, że będzie mógł z przewłaszczonej rzeczy lub prawa tę wierzytelność zaspokoić, gdy stanie się wymagalna. Zabezpieczenie udzielane przez zawarcie umowy przewłaszczenia nie ma charakteru akcesoryjnego, a wygaśnięcie zabezpieczonej wierzytelności w całości lub w części nie oznacza, że własność przewłaszczonej rzeczy lub prawa wraca do osoby, która nimi rozporządziła w celu zabezpieczenia. Strony umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie powinny umówić się, w jaki sposób ma dojść do zaspokojenia się wierzyciela z przewłaszczonej rzeczy lub prawa w razie niezaspokojenia zabezpieczonej w ten sposób wierzytelności, oraz w jaki sposób wierzyciel korzystający z zabezpieczenia ma się rozliczyć z dłużnikiem zabezpieczonej wierzytelności, a byłym właścicielem przedmiotu przewłaszczenia.

Umowa cesji wierzytelności z dnia 14 października 2010 r. żadnych tego typu postanowień nie zawiera, co uniemożliwia jej zakwalifikowanie jako umowy przewłaszczenia wierzytelności na zabezpieczenie. Również takiej kwalifikacji czynności prawnej nie uzasadniały przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku postanowienia umowy cesji. Zdaniem Sądu Apelacyjnego treść § 2 umowy, w którym cesjonariusz oświadczył, że przyjmuje przekazaną wierzytelność jako zapłatę za sprzedaż, o której mowa w § 1 umowy, świadczy, iż mamy do czynienia z przelewem wierzytelności w celu umorzenia zobowiązania Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) w stosunku do Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego (...), wynikającego z umowy łączącej te podmioty, a zawartej w dniu 26 sierpnia 2008 r. nr (...). W § 4 ust. 1, zgodnie z którym „Cedent przelewa na rzecz Cesjonariusza wierzytelność określoną w § 2 ust. 1 umowy wraz ze wszelkimi prawami z nią związanymi jako zabezpieczenie zapłaty, o której stanowi § 1 umowy”, w drugiej części tego postanowienia umownego mowa jest o tym, że „Cesjonariusz na powyższe wyraża zgodę i przyjmuje wierzytelność opisaną w § 2 ust.1 umowy jako zapłatę za sprzedaż opisaną w § 1 umowy”.

W razie przelewu wierzytelności w celu zapłaty, zobowiązanie, dla którego umorzenia przelew nastąpił, wygasa w chwili spełnienia przez dłużnika przelanej wierzytelności świadczenia cesjonariuszowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2006 r., V CSK 253/06, OSNC 2007/9/141). Zatem zamieszczenie w § 8 umowy postanowienia, że po zapłaceniu przez dłużnika (...) na rzecz cesjonariusza kwoty, o której stanowi § 2 ust. 1 umowy, cesjonariusz zwolni niezwłocznie cedenta z jego zobowiązania wynikającego z umowy nr (...) na tę kwotę, było zbędne, gdyż powyższy skutek następował ex lege w chwili otrzymania zapłaty.

Skutkiem przelewu wierzytelności jest bowiem sukcesja syngularna o charakterze translatywnym. Przelew nie prowadzi on do umorzenia zobowiązania, jego zmiany przedmiotowej lub zakresu odpowiedzialności, bądź powołania nowego, ale do jego kontynuacji w innym układzie podmiotowym. Umorzenie długu nie nastąpiło, bo (...) nie spełnił świadczenia na rzecz cesjonariusza, ale powyższa okoliczność, nie może stanowić podstawy do zakwestionowania rozporządzającego charakteru umowy z dnia 14 października 2010 r.

Upadły zobowiązał się do niezwłocznego zawiadomienia dłużnika tj. do (...) o zmianie wierzyciela, o zawarciu przedmiotowej umowy, o nowym miejscu spełnienia świadczenia oraz o numerze konta pozwanego, na które należy spełnić świadczenie (§ 5 ust. 1 i 2). Sąd Okręgowy prawidłowo wskazał, że (...) był zobowiązany do przelania całej kwoty wierzytelności przysługującej mu w stosunku do spółki prawa hiszpańskiego, a nie tylko kwoty należnej z tytułu umowy nr (...) na rzecz spółki (...), gdyby ta trafiła na jego konto, a nie na konto pozwanego (§ 6).

Wartość wierzytelności scedowanej wynosiła 2 000 308 zł 29 gr., (przy przyjęciu stawki VAT w wysokości 7%), a wartość długu, który na skutek przelewu miał zostać zapłacony 1 152 850 zł. Zdaniem Sądu Apelacyjnego ustalona dysproporcja świadczeń stron daje podstawy do uznania, iż wartość świadczenia upadłego przewyższa w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego przez upadłego. Art. 127 ust. 1 p.u. nie zawiera definicji dysproporcji określonej jako „przewyższenie w rażącym stopniu wartości świadczenia” w stosunku do otrzymanego ani kryteriów, jakie powinny być rozważone dla jej ustalenia. Należy zatem oceny tej dokonać przy uwzględnieniu przeciętnych cen i stawek stosowanych w obrocie, odnoszonych do okoliczności konkretnej sprawy. Nie ma przeszkód do wykorzystania mierników przyjmowanych dla wyznaczenia dysproporcji objętej art. 388 k.c.(por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia

9 września 2010 r., I CSK 69/10, LEX nr 661496). Rażąca różnica pomiędzy świadczeniami stron powinna oznaczać dysproporcję znaczną, bardzo wyraźną, rzucającą się w oczy i oczywistą. O tym, czy istnieje rażąca dysproporcja między świadczeniami obydwu stron, decyduje obiektywna wartość świadczeń, a nie subiektywne poczucie stron (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 października 2004 r., I ACa 530/04, OSA 2005, Nr 9, poz. 37). Skoro dysproporcja świadczeń wyniosła 43%, co stanowiło kwotę 847 458 zł 29 gr. (wartość długu -1 152 850 zł. stanowiła 57% wartości przelanej wierzytelności -2 000 308 zł 29 gr.), to powyższą dysproporcję należy uznać za bardzo wyraźną, rzucającą się w oczy i oczywistą, a więc rażąca. W przypadku stawki VAT - 23% byłaby to różnica jeszcze większa.

Zasadnie zatem Sąd Okręgowy uznał, że czynność prawna w postaci umowy przelewu wierzytelności z dnia 14 października 2010 r. jest bezskuteczna w rozumieniu art. 127 ust. 1 p.u. do masy upadłości. Bezskuteczność ta polega na tym, że w relacjach między wierzycielem (syndykiem lub zarządcą) a osobą, która otrzymała korzyść majątkową w wyniku dokonania takiej czynności (pozwany), przyjmuje się fikcję, jak gdyby czynności prawnej w ogóle nie dokonano (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2007 r., V CSK 106/07, Lex nr 2212172). Zatem zarzut apelacji, że „przedmiotowy deklaratoryjny wyrok otwiera powodowi drogę do wytoczenia powództwa o zapłatę kwoty z cesji (pomimo iż pozwany jej nie otrzymał)”, jest oczywiście bezzasadny.

Orzeczenie mające charakter deklaratoryjny, stwierdzające bezskuteczność czynności, nie zmienia istniejącego stosunku prawnego (bezskuteczność istnieje bowiem ex lege). Zauważyć jednak należy, że taki sam skutek nastąpiłby w przypadku, gdyby faktycznie było tak, jak twierdzi apelujący, że scedowana wierzytelność nie istniała (nie przysługiwała cedentowi). Nabycie wierzytelności przez cesjonariusza może bowiem nastąpić tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim przysługiwała zbywcy. Oznacza to, że do umów zbycia wierzytelności nie ma zastosowania zasada nemo in alium plus iuris transfere potest quam ipso habet, a cesjonariusza nie chroni dobra wiara. Brak wierzytelności czyni umowę o przelew wierzytelności nieskuteczną prawnie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2014 r., V CSK 620/13, LEX nr 1545108, z dnia 3 kwietnia 2003 r., V CKN 1630/00, Lex nr 80251, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2006 r., V CSK 147/06, Lex nr 196511).

W tej sytuacji nie doszło również do naruszenia przez Sąd Okręgowy art.5 k.c., gdyż nie zachodzą podstawy, aby zarzucić syndykowi, iż postępuje w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego (określanymi obecnie często jako zasady słuszności) i dlatego powinien być traktowany tak, jakby już wyszedł poza treść swego prawa, a więc już go nie może dalej wykonywać, co usprawiedliwiłoby odmówienie mu ochrony (por. postanowienie z dnia 2 czerwca 2011 r., I CSK 520/10, LEX nr 1129076).

Uznając apelację za bezzasadną Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto, stosownie do wyniku sporu, w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w zw. z § 2 rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie), zasądzając od apelującego na rzecz powoda kwotę 10 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Przemysław Kurzawa Edyta Jefimko Małgorzata D.-M.